

AMERIKANSKI SLOVENEČ

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKE LIST V DRUŽINAH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 183.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 22. SEPTEMBRA — SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1928.

LETNIK XXXVII.

Oblasti razgaljujejo mafiste. - Hooverjev upliv omajan.

POLICIJA ZASLEDUJE DALJE SICILIJSKE MAFISTE. — OČE UGRABLJENEGA DEČKA HOČE ZAKRIVATI ROKOVNJAŠKE MAFISTE. — ZAPOVEDAL JE DEČKU: "NE RECI NIČ; NE STORI NIČ." — ZGODOVINA SICILIJSKE MAFIJE.

Chicago, Ill. — Ko je bil deček desetletni William Ranieri, izpuščen zadnji torek večer in ko je prihitel po njega njegov oče Frank Ranieri, staveni kontraktor za kanalizacije, mu je slednji najprvo zašepetal v komaj razumnem italijanskem jeziku: "Ne reci nič; ne stori nič."

Policija je seveda že preje dečka izprašala in dobila nekatere informacije, ki jih je mogla izvleči iz mladoletnega dečka. Ko so dečku pokazali slike, je na njih takoj spoznal moža, ki ga je ugrabil, udaril po glavi in nato pahnul v avtomobil ter nato stal z nogu na njegovi glavi, tišeč ga k tlom, da ni mogel upiti med potjo. Ugrabiteljji so, kolikor se je dalo dosedaj dognati neki Salvatore Petiti, Pasquale La Rocco in Juliano Romano. Ko so zaprli Angelo Petiteta in ko ga sodnik pod nobenim pogojem in pod nobenim poročilom ni hotel izpustiti iz zapora, je jelo ugrabitelje skrbeti in so izpustili ugrabljenega dečka, to je domneva policije.

V to afero ugrabljenja so zapleteni neki zdravnik in neki advokat omenja poročilo. Imena niso še objavljena, dokler se ne doseže resnične podlage za to osumljenje.

Značilno je, kakor pripovedujejo detektivi, ki vodijo zasledovanje še naprej in bi radi prišli zloglasni mafiji do dna, da oče ugrabljenega dečka hoče sedaj celo prikrivati ugrabitelje. Izjavlja, da je deček še mlajši ter da se ni zanesel na njegovo izpoved. Vse to priča, da bi Italijani sedaj radi to nesramno in nečloveško afero zakrili.

Predsinocjem in cel dan večeraj so bili detektivi na delu in preiskavali vso okolico med Chicago in Jolietu, gori do mesta Dundee in še naprej. Dospel je jim še ni posrečilo najti hiše, kjer so držali ugrabitelje dečka v ujetništvu. Zasledovanje se vrši še naprej in policija je prepričana, da bo prišla na sled še nadaljnim osebam, ki so zapletene v to afero.

Zanimiva je zgodovina sicilijske mafije. Prvotno se je mafija začela v Siciliji, med najbolj južnimi Italijani. Je to tajno društvo, katero je bilo dolgo vrsto let in je še prolektstvo za Italijo. Glavni namen tega tajnega društva je terorizirati svoje nasprotnike, z izsiljevanjem, ugrabljenjem in umori. Prvotno je mafija začela kot patriotsko društvo, a pozneje so politične strasti razpalile tako silno sovraštvo med italijanskimi krogi, da so vodili voditelji istih tajne zarote eden proti drugemu. Katerega so voditelji mafije dali na črno listo je zginil brez sledu, ali pa je bil umorjen, a za storilce se je le malo kedaj znalo.

Kmalu po civilni vojni v Združenih državah, so italijanske oblasti v Siciliji z vso vehemenco razganjali mafiste. Veliko njenih glavnih kolovo-

dij so pozaprli, veliko jih je pa ušlo čez mejo. Tako je pribežal v Amreiko tudi neki vodja mafistov Giuseppe Esposito, kmet iz Palerme, a uplivni vodja tajne mafije. Prišel je v New Orleans in tam je organiziral v Ameriki prvi tajno mafijo, ki je delovala in terorizirala dolgo vrsto let. S to organizacijo se je začelo napadati ljudi s takozvanimi odžaganimi puškami, polagati so jeli bombe itd. Ugrabljenje raznih oseb je naraščalo, kakor tudi umori niso zaostajali. To je tedanjega tamkajšnega policijskega šefa Davida C. Hennessey, tako razjezilo, da je napovedal sicilijski mafiji boj do skrajnosti. Leta 1881. je on aretiral omenjenega Esposito, rodom iz Palerme, kateri je bil pobegnil kot bandit iz Sicilije, a tu v New Orleansu pa je bil vodja zloglasne mafije. Oddal ga je zveznim oblastem, ki so ga deportirale v Italijo, kjer ga je čakala kazen za razne zločine, ki jih je izvršil predno je pobegnil v Ameriko v stari domovini. S tem pa je prišel policijski šef v New Orleans na črno listo mafistov. Leta 1891. je bil policijski šef Hennessey ustreljen, ko se je zvečer vračal iz svoje dnevne službe. Ko se je bližal že svoji hiši, je neki mali fantiček stekel mimo njega in zažvižgal na piščalko. Ko je fantič malo odtekel naprej, so iz neke lope v bližini padli strelji in Hennessey je padel.

Preiskava o umoru se je vlekla dolgo. Enajst osumljenih oseb je bilo prijetih. Dne 1. marca 1891. se je začela porotniška obravnava, sodnja je nekako zavlačevala, to je pa javnost tako razkačilo, da so šli ljudje nekega večera, udrli v zaporne prostore in linčali vseh 11. jetnikov, ki so bili rodom Italijani. Uradna Italija je nato protestirala, češ, da so Amerikanci njene državljane linčali. Italijanski poslanik je zapustil Washington in ameriški je bil odpoklican iz Rima. Italija je zahtevala, da se kaznuje one, ki so linčanje izvršili. Louisijanski guverner pa je odgovoril, da je zadeva končana in da umorjeni so bili le oni, ki so bili obdolženi umora policijskega šefa. Zadeva je utihnila. Med Rimom in Washingtonom se je pa pa zadeva poravnala s tem, da so Zdr. države plačale Italiji 125,000 frankov kot nekako odškodnino.

Kako razvidno je pa mafija med ameriški Italijani še v akciji. Slučaj v Chicagu to potrjuje. — Los Angeles, Calif. — Mr. in Mrs. Albert La Huis, iz Zeeland, Mich. sta bila večeraj najdena mrtva pod razbitim avtomobilom, ki je zdrknil po strmini s ceste, ki vodi iz Los Angeles v Bakersfield. Albert La Huis je ugleden bankir iz Michiganu. Pogrešan je bil več dni.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

Slika nam predstavlja newyorškega guvernerja Alfreda Smitha, ki kandidira na demokratski listi za predsednika Združenih držav.

REPUBLICANCI ŽELIJO HOOVERJA NA ZAPAD.

Guverner Smith je preveč uplival na volilce na zapadu, zato želijo Hooverja, da pride na kampanjsko turo na zapad.

Washington, D. C. — Republikanski krogi v Illinoisu in Texasu so večeraj izjavili željo, da naj republikanski kandidat ne pozabi posetiti še enkrat osrednjega zapada in nekatere države na jugu. Smith s svojim govorom v Omahi je hudo uplival na kmetovske kroge, v katerih je sedaj vroče debatiranje, kdo ima boljše načrte in namene za odpuščanje farmerjev.

Vzhod pa tudi ne sprejema s tako velikim nautušenjem tajnika Hooverja in kakor zgleda vse, bo borba med obema kandidatomata še silno divjala.

Zapomniti si je treba sledeče. Ameriška delavska federacija je odobrila demokratskega kandidata Alfreda Smitha, z njim so vsi državljanji rojeni v tujzemstvu, dalje vsi mokrachi. Dalje pa demokratska stranka tudi ni tako slabotna po številu pristašev in svojih volilcih.

Kdor trezno preračuna vse to, ta vidi, da je moč demokratskega kandidata zelo velika in da bo kaj rada zmagala dne 6. novembra.

IZ RAZDEJANIH KRAJEV PO ORKANU. New York, N. Y. — Skupno število življskih žrtev na portoriškem otočju in v Floridi znaša okrog 1300. Več kot 1,150,000 ljudi pa je brez

ZA USTANOVITEV RAZOROŽEVALNEGA KONGRESA.

Nizozemski državnik predlaga, da se naj ustanovi stalni mednarodni razoroževalni kongres, ki naj deluje za razoroževanje.

Ženeva, Švica. — Dr. J. Loudon, zastopnik nizozemske vlade je te dni predlagal na zborovanju lige narodov, da naj bi se ustanovil stalni mednarodni razoroževalni kongres, kateri naj bi deloval, da bi se države primerno razoroževale. Ta kongres bi imel polno moč določati kontrolne komisije za vsako državo in bi tako vodil res uspešno narode h splošnemu razoroževanju in trajnemu miru.

Poročila pravijo, da se s predlogom strinjajo Nemci in Janonci. Zastopniki ostalih držav še niso podali svojih mnenj o predlogu.

Zopet lepa stvar in še lepše se sliši, ko govori vest o trajnem miru in splošnem razoroževanju. Toda bati se je, da bo vest ostala le samo vest, zabeležena na papir, a dalje pa ne bo mogla.

strehe in vsakih sredstev, pravijo poročila. V Floridi je okrog 400 smrtnih slučajev, okrog 15,000 brez strehe in kakih 8000 pa prav brez vseh sredstev. Rdeči križ širom Amerike zbira prispevke za prizadete po orkanu. V New Yorku so takoj zbrali pol milijona dolarjev za prizadete. Treba velikih svot, da se bo dvignilo na noge uboge ljudi in popravilo ogromno škodo, ki znaša sto in sto milijonov.

KRIŽEM SVETA.

— St. Johns, N. F. — Eric Chafe, ki je skušal julija meseca vthotapiti v New York 500 sodčkov kanadskega žganjaka, je bil večeraj obsojen pred tukajšnjim sodnikom Morrisom na \$6,400.00 denarne globe, katero mora plačati v zlatu, ali pa ga čaka eno leto težke ječe.

— Chicago, Ill. — Antonio Lombardo, znani vodja gangsterjev v Chicagu, ki je bil te dni ustreljen je zapustil \$10,000.00 premoženja. T. j. vknjiženo na njegovo ime. Ostalo, kar pa gre v velike svote, je pa vknjiženo na ime njegove žene.

— Fridrichshafen, Nemčija. — V zrak so spustili večeraj prvič novi nemški Zepelin, ki nosi ime Graf Zeppelin. V zraku se je obdržal na prvi vožnji celih 11. ur.

— Berlin, Nemčija. — Nemška vlada je izdala nove pismenske znamke, za v Ameriko. Znamke bodo nosile sliko grofa Zeppelina, velikega nemškega zrakoplovnega strokovnjaka.

— Clarksburg, W. Va. — V Preston Countyju je večeraj snežilo, kar je iznenadilo vse prebivalce, da v tako zgodnji sezoni prihaja sneg. Snežilo je le malo časa in sneg je sprotil zginil. Vendar je to že znamenje, da mrzli vali že prihajajo s severa.

— Colon, Panama. — Semkaj je dospel ugledni angleški državnik Sir Austen Chamberlain, zunanji minister Anglije. Potuje radi svojega zdravja. Danes že odpotuje proti Kaliforniji, kjer se bo mudil nekaj dni.

— Washington, D. C. — Siamska vlada je danes obvestila vlado Združenih držav, da bo podpisala Kelloggov protivojni pakt.

— Spokane, Wash. — Trije Chicažani so bili ubiti na tukajšnjem križišču, ko je brzovlak Burlington železnice zadel v njihov avtomobil. Nahaiali so se tukaj na počitnicah, na katerih jih je zadela nesreča.

— Stockholm, Švedsko. — Španski kralj Alfonz, ki se nahaja v Švediji na obisku, je prejel po pošti paket, v katerem so našli dve škatli olja in grozilno pismo z vsebino: "Plačilo morilcu je smrt." Pričakuje se, da deluje proti Alfonzu anarhistična družba. Kraljeve osebne straže so podvojili.

DOMAČE VESTI.

Včeraj je nas obiskal g. John Zalaznik iz Clevelanda, Ohio. Mudil se je na počitnicah pri svojih stariših v Girard, Kans. Vračal se je skozi Chicago in ob tej priliki nas obiskal. Mr. Zalaznik je še mlajši dečko in ves vnet za Orlovsko organizacijo, katere član je v Clevelandu pri sv. Vidu.

Iz Windsor, Ontario. to je tam, saj veste blizu Detroitu, ampak na kanadski strani, pa se je nas spomnil naš rojag g. Leo Jurjovec z lepo razglednico. Pošilja vsem srčne pozdrave, ampak, ampak — kaj pijo tam pa ni povedal.

Iz neodrešene domovine.

ISTRSKI ODPOSLANCI PRI MUSSOLINIJU. — BEDA ČAKA POKRAJINO VSLED SUŠE. — SMRTNI NESREČI Z GRANATO NA BANJŠICAH. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Sušja v Istri.

Pri Mussoliniju so bili istrski odposlanci s pulskim prefektom na čelu in so mu razložili, kaka beda čaka pokrajino vsled letošnje suše. Vlada naj bi pričela z javnimi deli, ki so v programu in ki so že zdavnaj odobrena. Potem so opozorili Mussolinija na naravnost obupno finančno stanje pulskega mesta. Industrija bi utegnla rešiti Pulo iz ekonomske krize. Podani so bili predlogi za nova industrijska podjetja. Razvil se je razgovor in Mussolini je odredil, da se bodo z istrskimi zadevami bavila pristojna ministrstva. — Z bonifikacijo močvirnih tal pri Kopru bi se pridobilo mnogo dobrega zemljišča. Ljudje prosijo, da bi se to že stokrat obljubljenec delo vendar pričelo. Beda je, zasluzka ni. Sedaj je minister za javna dela Giurati brzojavil zadrugi za bonifikacijo v Kopru, naj nemudoma začne z delom, ker je za to potreben denar že nakazan. Ljudje pa so nestrpni, ker se je že večkrat pripetilo, da takle "v Rimu nakazani denar" ni nikdar prispel v Istro.

Promet v tržaški luki narašča, ako je službeno poročilo točno. Statistični podatki za lansko leto izkazujejo za prvih sedem mesecev 28,141,470 kvintalov prometa, za letošnje enako dobo pa 28,604,307.

Dve smrti nesreči z granato sta se pripetili na Banjšicah. 17letni Ivan Bucik je iztaknil neke granato, po kateri je razbijal toliko časa da se je razpočila. Deček je padel razmesarjen na tla. V bližini je bila 4letna Pertotova deklica, ki je bila težko poškodovana in je kmalu na to umrla. Oblast je že zdavnaj razglasila, da je vse razstrelivo pobrano, pa se dogajajo še vedno nesreče, ker je razstreliva ponekod še polno!

V Ronkih

je prišel h kmetu Antonu Rebuli iz Brestovice sodni uradnik Klavič, da mu zaradi neke nepremičnine. Rebula je baje izprožil revolver proti Klaviču, ki pa ni bil zadet. Rebulo so odgnali v zapor.

Nova vojašnica v Idriji.

Dne 18. m. m. je bil položen temeljni kamen za vojašnico, ki se gradi nad mestom na posestvu kmeta Podobnika. Za dovoz materiala služita dve žični vzpenjači. Med delavci je tudi nekaj domačinov. — Zgradba bo dovršena po 3 ali 4 letih.

Vsi so nezadovoljni.

Iz gorenje Soške doline je odšlo v Ameriko že mnogo ljudi. Pišejo domov in se tolažijo, da bodo dobili boljši zaslužek. S sedanjim ni nihče zadovoljen. Kljub neugodnim poročilom iz Amerike se odpravljajo nove skupine s Kobariškega in sosesčine od doma, mence menda, da prav njih čaka dobra usoda onstran morja. Izseljivanje razsaja po deželi kakor kužna bolezen.

Izključitev radi nevednosti. Na deželo pošiljajo mlade fašistične fante, med katerimi so često sumljivi individui. — Taki-le tiči se obnašajo surovo in kmalu pokažejo svojo vrednost. Pripeti se, da tak fašistični prenapetost zagreši kaj takega, da ga mora fašistična stranka izključiti. Te dni je bil v Bovcu izključen "radi nevednosti" neki Zamparini.

Nagrobni spomenik zaslužnemu možu.

V Dolini so postavili nagrobni spomenik g. Josipu Pangercu, ki je kot župan storil občini mnogo dobrega in koristnega. Domačini so želeli, da se mu postavi lep nagrobni spomenik ter so v ta namen takoj zbrali potrebni denar. Spomenik je delo klesarja Čufarja iz Bazovice.

Italijanizacija priimkov v Trstu.

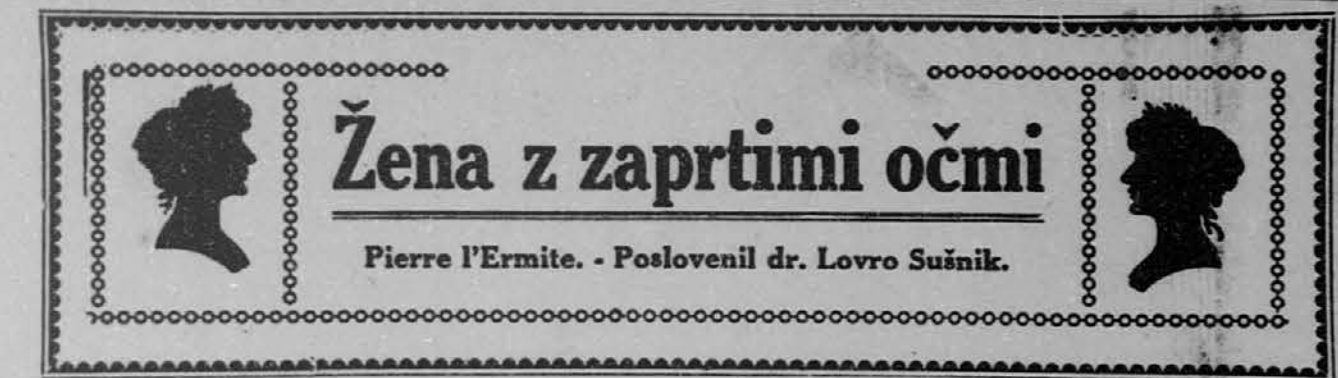
Bačar Baccari, Bevč Beucoli, Kunja Conelli, Devetak Delavetta in Conetta, Glažar Gazzeri, Hojak Viatori, Jamšek Gianetti, Klančič Sentieri, Kralj Carli, Kren Carini, Mahne Mane, Majeen Mazzeni, Orel Orelli, Pečar Pecchiari, Pukl Pucchi, Rebek Rebecchi, Rudež Rudini, Rutar Rutteri, Škrl Scarlini, Skodnik Scodini, Slejko Slaico, Slivar Silvari, Slokar Seberni, Svab Soave, Vrtovec Vertelli in Verteni, Vovk Vucci, Vremec Auremi, Zwirn Fili.

Kako ravnaajo Italijani z jugoslovanskimi državljanji.

V četrtek, 23. avg. dopoldne so našli na periferiji Sušaka nezavestno 25letno Luco Musapovo, rojeno v Zemuniku pri Zadru. Nesrečnica se je iz obupa napila joda in so jo v brezupnem stanju odpeljali v bolnico, kjer se je zdravniški pomoči posrečilo, rešiti ji življenje. Policijskemu komisarju je mlado dekle povedalo svojo življsko nesrečo. Poslednjih šest let je bila v službi v tolažni tovarni v Trstu. Pred kratkim pa so jo iz tvornice odpustili. Ker pa ni imela sredstev, da bi potovala domov, so jo bili na kvesturi kratkomalo zaprli za 20 dni. Šele nato so jo z obmejno policijo odvedli do Reke, odkoder so jo pognali čez mejo. Nesrečnica je bila ves čas, odkar je bila v Trstu, pridna delavka, ali dejstvo, da je Jugoslovanka, je zadostovalo, da so ji vzeli kruh. Mladenka, ki je brez staršev in brez sorodnikov, je iskala povsod dela, a ga ni našla. Za poslednje novice si je kupila joda, s katerim si je hotela vzeti življenje.

"Ker ne boste imeli več dobrih jedi Melanijinih?"
 "Ne šalim se."
 "Ali ker se boste vozili vsako soboto 300 kilometrov daleč z avtom?"
 "Marija!"
 "Morda ker boste ostali v tovarni v duhu kislin in koži, medtem ko bodo vsi vdihavali sveži zrak ob oceanu?"
 "Nikakor ne, vi pa res nič ne zadenete, Marija, ne zadenete!..."
 "Mogoče da ne zadenem... a drugega ne vidim."
 "No, vam pa povem... Ali se smete zanešati?"
 "Da."
 Ludovik Hughe je povzel zelo resno... kot človek, ki misli povedati važno resnico:
 "Skrbi in žalosti me misel, da vse tedne ne bom videl... ne slišal Marije Durand."
 "Kako hudobni ste, da se take norčujete iz ubogega dekleta!"
 "Ne norčujem se, Marija... govorim čisto resnico... večjo resnico, kot si morete misliti."
 "..."
 "Ne odgovarjate?"
 "Kaj vam jaz morem na to odgovoriti?"
 "Res je... mogoče ne delam prav, da vam govorim tako, moja uboga Marija! Na vsak način boste tamkaj lahko uvideli, da sem mislil na vas. Uredil sem stvar tako, da boste imeli zelo lepo sobo v drugem nadstropju z razgledom na morje. Dobro se boste počutili v njej... Dobili boste zopet lepo barvo, saj ste je potrebnosti. Opazujem vas in večkrat se mi zdi, da slabo izgledate... Včasih ste očitno celo jokali... Ali morebiti niste srečni pri nas...?"
 "Ne sprašujete me o tem!..."
 "Ali lahko kaj storim za vas?"
 "Ničesar ne morete, prav ničesar."
 "Boli me, če pravite, da jaz domači sin, ne morem za vas ničesar storiti... Nazadnje!"
 "Da, nazadnje... Daj nam danes naš vsakdanji druh..."
 "Ste li pobožni, Marija?"
 "K sreči!... To je moja edina moč."
 "Torej čutite potrebo take moči...?"
 "Gospod Ludovik, zakaj me sprašujete o vsem tem...? Saj vidite, da me mučite..."
 "Jaz, ki želim, da bi bili tako srečni, naj vas mučim!"
 Popotovali so brez nezgode v velikem avtu, ki ga je vodil Celestin; in tako je prišla vsa družina, izvemši Ludovika Hughe, ki je ostal v Parizu, nekako ob štirih popoldne v vilo "Dudeldum", kjer je gospod Hughe takoj odkazal vsakemu njegovo sobo.
 Spočetka so bili vsi zadovoljni, celo kuharica, ki v resnici navadno ni prikazovala nobene važnosti sobi, v kateri se ni nikoli mudila, posebno ne poleti in na kmetih.
 Ko pa je bil odšel gospod Hughe z gospo malo pogledat na strmo obalo... in ko je bila Melanija videla svetlo in veselo sobo, ki je bila pridržana za Marijo Durand, se je na mestu silovito raztogotila in Celestin je smatral kot vedno iz slabotnosti, da se ji mora pridružiti.
 "Tako," je vpila Melanija... "meni, ki sem že toliko let pri hiši... meni, ki sem pošena... meni, ki se ubijam... meni, ki z eno besedo ginem pri tem, ko jih branim, meni dajo najbolj smrdljivo sobo cele vile in ponudijo najlepšo komu...? Zakaj, Celestin, saj vi končno poznate položaj... Saj veste..."

ali bolje ne... še ne veste, kaj je Marija Durand..."
 "Res je..." odvrne Celestin.
 "No, stvar je sila enostavna... , če mi ne dajo druge sobe, in sicer še danes, se odpeljem še nocoj z vlakom nazaj."
 Tudi Marija je bila šla pogledat morje. Poznala je dobro Sredozemsko morje, manj pa Atlantsko. Tisti večer je bilo morje veličastno. V daljavi je zahajalo solnce liki ognjena hostija in rdečilo grebene valov; in na nebu sta se dvigala na vsaki strani kot velikanski bakli, dva zlata oblaka, v katerih je svetloba po vsej priliki izčrpala vso čarobnost svoje palete.
 "Ah, kako je vendar to lepo!..." je govorila Marija sama pri sebi...
 Za nekaj trenutkov se izgubi v gledanje. In to gledanje je sladko, in je že tolažba za marsikaj. Pred seboj vidi prijetno poletje, ko bodo manj drug na drugem in ko se bo njena duša, ki tako ljubi naravo, končno nekoliko odpočila.
 Nato se vrača počasi preko zelenih travnikov, trga cvetice, motri pasoce se močne krave, in razmišlja, da je narava res naša prijateljica... velika prijateljica!
 S cveticami v nedrih, z nasmehom na ustnicah, z vztrajno veselostjo... z veselostjo kljub vsemu v obeh in skorajda tudi v srcu, odrine dekle vrata v vilo, da bi šla pripravljat mizo, kar se postavi pred njo Melanija v vsej širokosti, s prekrizanimi rokami, kolikor pač dopušča njena obilnost, vsa napeta od zamere in ogorčenja.
 "No, vi se pa res lahko pobahate, vi, da ste spretni! Kako ste se vendar zvedli...? Kakšne spletke ste pač zopet zasnovali, da so vam prisodili najlepšo sobo v hiši...?"
 Prav v tem hipu se je vračala gospa čisto sama. Čula je dobro znano vpitje in stopala topot naravnosti proti topu:
 "Kaj je, Melanija?"
 "To, da niti vi niti jaz ničesar več ne pomeniva tukaj! Ne ostaja nič drugega kakor zapreti svoje kovčge in oditi... Najlepša soba v hiši ni niti za gospoda niti za gospo, ampak za sobarico. Gospod Ludovik sam je smatral za potrebno, da se namesti pri vratih v paviļjonu, kjer je še slabše kot pri Celestinu. Pa kaj to... , če je le gospodični dobro ustreženo! Kuharica... ta pa sploh ne pomeni ničesar več... Kaj zato, če je že dolga leta pri hiši... Če se izkaže vedno udano in pošteno... Če pada vsa utrujena koncec leta... Fej na vse to!... Gospodična je tu zdaj vse... Kaj mi, mi smo gnile ribe!... Kajpada!... No, jaz pa pravim, da je to sramota... in da, če pojde tako naprej, grem nazaj na vlak. Potem pa naj gospodična kuharica, in kako!... Saj si ne bi znala niti jajca na trdo skuhati!..."
 Cela ta perioda je bila izgovorjena v eni sapi v vezi pred vsemi ljudmi. Gospe Hughevi je stvar očitno sila neprijetna. Toda Marija stopi k Melaniji:
 "Če sem prav razumela... , se jezite, ker imate sobo, ki vam ni všeč in bi radi imeli mojo..."
 "Brezpogojno!... Ne želim, temveč hočem! To je moja pravica!... In biti morate res odurna spletkarica..."
 "Ampak nikar se ne trudite dalje... Vzemite mojo sobo — pa naj bo konec... Celestin, ali mi hočete pomagati izvleči moj kovčeg...?"

Tri najnovejše plošče,

KI SO RAVNOKAR PRISPELE V RAZPRODAJO.

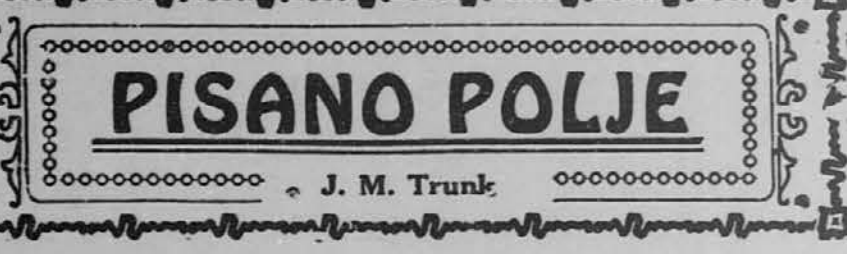
- 68006-F—Spomin na vojaštvo, 1. in 2. del, 12 inčev.....\$1.25
Kdor je bil sam vojak, ali pa tudi, kdor je kdaj samo opazoval vojaštvo v stari Avstriji, ga bo gotovo zanimala ta plošča z raznimi prizori iz vojaškega življenja, komandami in vojaškimi pevskami.
- 25087-F—Tihala luna, moški kvartet, petje
Rojakom, moški kvartet, petje, 10 inčev.....75c
Dve mični pesmici, prva mehka, v srce segajoča, a druga kreпки in odločni poziv.
- 25088-F—Takrat v starih časih, moško petje, kvartet
Pozdrav, moški kvartet, petje.....75c
Še dve pesmici, ki jih vsakdo izmed nas pozna in jih ima tudi vsakdo rad. Prva je dobro znana že po naslovu, druga pa je pozdrav naši krasni Gorenjski.

DRUGE SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE.

- 25000-F—Ribniška korajža, petje, duet
Kranjski piknik, petje, duet.....75c
- 25001-F—Na ofceti
Juhu polka, harmonika.....75c
- 25002-F—Juhu valček
Domžalska polka, harmonika.....75c
- 25003-F—Vaška serenada
Naš maček je pa sam doma, petje, duet.....75c
- 25005-F—Kaj ne bila bi vesela
Sirotek, ženski duet.....75c
- 25011-F—Pokotitiš
Špicpolka, harmonika, banjo, kitara.....75c
- 25013-F—Ob planinskem jezeru
Mlatiška polka, kmetska banda.....75c
- 25014-F—Planinsko veselje
Čevljarska polka, kmetska banda.....75c
- 25016-F—Koračnica otroških pesni
Na povelje, koračnica, instrumentalni kvartet.....75c
- 25017-F—Zapoj mi ptičica glasno, petje z orkestr.
Ptička, petje z orkestr.....75c
- 25019-F—Stiglic, valček
Gorica, polka, slov. tercet.....75c
- 25020-F—Stari kranjski valček
Štajerska, harmonika.....75c
- 25027-F—Sobotni večer, valček
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon.....75c
- 25029-F—Na bregovih Drave, harmonika z vijolino.
Pomlad v kraških borah, harmon., vijol., ksilof.....75c
- 25026-F—Tirolski valček, 1. in 2. del
Citre solo.....75c
- 25031-F—Na sveti večer pri Hošlink
Pred volitvami, komična prizora.....75c
- 25033-F—Gor čez Izaro
Oj tam za goro, moški kvartet.....75c
- 25034-F—Češka koračnica
Sokolska koračnica, vojaška godba.....75c
- 25035-F—Slovenska polka
Slovenski ländler, tamburice.....75c
- 25036-F—Slovenski valček
Radostna, polka, harmonika, kvartet.....75c
- 25037-F—Stoji, stoji Ljubljanca
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje.....75c
- 25038-F—Temne oči, valček
Burja, koračnica, orkester.....75c
- 25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del
Komični prizor.....75c
- 25040-F—Hojer valček
Pečlarska polka, instrument. trio.....75c
- 25041-F—Veseli rudarji, koračnica
Sladki spomini, valček, Hojer trio.....75c
- 25042-F—Daleč v gozdu, valček
Večerni valček, orkester.....75c
- 25043-F—Polka štaparjev
Ti si moja, valček, Hojer trio.....75c
- 25044-F—Coklarska koračnica
Triglavski valček, Hojer trio.....75c
- 25045-F—Mazulinka
Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio.....75c
- 25046-F—Ljubezen in pomlad
Slovensko dekle, petje, moški kvartet.....75c
- 25047-F—En starček je živel
Sijaj solnčice, moški kvartet.....75c
- 25048-F—Na kranjskih gorah, polka
Gospodarstvo, ländler, instrument. trio.....75c
- 25049-F—Zadovoljni Kranjec
Prišla bo pomlad, moški kvartet.....75c

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč, je poslati za vsako ploščo 5c več za poštnino. Za poštno povzetje (C. O. D.) računamo za stroške 20c. V vašo korist je toraj, da pošljete denar naprej in si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Dodatne opazke.
(Konec.)
Zopet smo pri — repku. — "Repek, repek, pasja para," vzklikuje g. Molek. Očividno ne zapopade mojega izraza "premagano stališče". Ne bom razlagal. Opozoril sem, da imamo mi "tepci in ignorantje" čisto druge pomisleke, in nam kaki vestiži ali repki ne delajo težko, in na rahlo sem namignil, da naj bi g. Molek repek pustil, kjer je, in se morda lotil bistvenih in temeljnih vprašanj evolucije. Kakih direktiv mu seve jaz ne morem dati. Ta bistvena vprašanja evolucije so pa ali preokljevna, ali pa jih smatra od svoje strani za "premagano stališče", ker naravnost s strastno vneto se vrže zopet na — repke.

Slobodno mu, saj je papir potrepljiv, in prepričan sem, da bodo repki in vestiži in bradavice pri vsaki bodoči evoliucijski juhi.
Malo oddahnil sem se pa le. Vse, prav vse je, po Molekovem bobnanju, lastnina "naših živalskih prednikov", prav ubogi revčki smo, ampak — holt — čujte, "edino stopalo noge je čisto človeško." Hvala materi naravi, da nas ni popolnoma pozabila, in oblagrovala nas vsaj s — stopalom.

Roka, ta roka, ki piše, da postane kdo "najboljši pisatelj med amerikanskimi Slovenci," roka, ki ustvarja umetnine, zida krasne stavbe, ta roka, žal, sači nazadovanje, ker "opičja je močnejša in gibnejša", toraj opica lažje komu tudi figo pokaže, in je človeška roka le topa "kljuka in kavelj". Oh, ko bi vsaj vsa noga bila malo bolj človeška, ne samo-le to stopalo, da bi vsaj človek mogel po pristno človeško koga v hrbet suniti, ker s tem "ednim" stopalom človek res ne ve, kaj bi počel. V silni hudici muhe žre, in pri tem uboštvo naj se človek zadovolji s — stopalom. Druge nesreče ni.

G. Molek je malo prenehel, bom tudi jaz.
Ne zadene, pa je zadel.
Neki Rev. Dr. Auer, ki uči filozofijo na Tuft zavodu, meni, da naj bi se ljudje prizadevali spoznati bolečine in trpljenje, ne pa se jim izogniti. Dobro.

Arthur Brisbane rad malo pogreje isto rihto. Ko so na Angleškem začeli uporabljati sredstva zoper bolečine (anesthetics), so baje neki "ministri" ugovarjali, da je to proti volji božji. Prismuknjenih ljudi ne bo nikoli zmanjkalo. Pameten človek se nasmehne in gre preko. V tem pa je A. Brisbane sam malo pričrnjen, ker je spravil to prismuknjenost že neštetokrat na tapet.
Kjer in koliko se morejo ljudje bolečini izogniti, naj se ji, na verskem polju sega trp-

ljenje v čisto drug krog. Naj iščejo sredstva zoper bolečine. Brisbane pa zadene, ako meni, da naj ljudje iščejo sredstva tudi zoper revščino. Takega trpljenja je vse preveč, in bi ga bilo lahko manj.

Zelo dobra ideja.
Guverner Al Smith je izrazil mnenje, da naj porote odločijo samole o dejstvu kakoga zločina. Kako naj se z zločin-cem postopa, to naj se pripusti zboru izkušenih zdravnikov in sociologov. Ideja je pametna in potrebna.

Veliko se piše o moderni sociologiji. Marsikaj je pri tem prazno besedičenje brez zrna in jedra. Pametno razumevanje zločinov pa bi dosti pripomoglo proti zločinom. Prav zločinsko je, ako se vtakne kakoga človeka radi enega prestopka med zakrknjene zločince. Ljudje niso stroji in se ne sme tako z njimi ravnati. Izvedenci, ki so strokovnjaki v svoji socialni vedi, delajo lahko čuda pri ravnanju z zločinci. Uspeh pri mladeniških sodnijah to jasno dokazuje. Cerkev je od pamtiveka tako delala v spovednici. Spovednica je bolj važna kakor leca. Razni mažači, kakor se pojavljajo v Ameriki, pa več škodujejo kakor koristijo.

4 1/2% obresti
plačuje na denarne vloge
PRUDENTIAL BANK
(Zakrajšek & Češark)
455 W. 42nd Street,
New York, N. Y.
To je sedaj državna (State) banka ter ima \$175,000 glavnice in rezerve. O njeni zanesljivosti toraj ne more biti dvoma. — Poslužujte se je!

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevzajanje pohištva ob času selitve.
Pokličite
Telefon: Roosevelt 6221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

KVALITETA — TOČNOST
POŠTENJE
A. F. WARHANIK
zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin.
2158 West 22nd Street
vagal Leavitt cesti
CHICAGO, ILL.

Illington Studio
JOHN F. GLOMB, Prop.
— FOTOGRAFSKI ZAVOD —
2006 West 22nd Street (Near Robey St.)
Phone: Canal 1807.
Izdeluje vsakovrstne umetniške slike, ročno slikanje in povečanje.

Dobro meso — Dobra postrežba
se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše svinje, kakor tudi preležano meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenosti!
MATH KREMESEC
SLOVENSKI MESAR
1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
IZVRŠUJEMO
točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim družtvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.
DOBRO delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!
Pišite nam po cene predno oddate naročilo drugam!
AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.